

Arménie

- **mapa**
  - Hornatá - 1000 m.n.m - Kavkaz
  - polovina ČR
  - 3 mil ob. v zemi, 4 mil. mimo
  - Mezi středozemím a Asií
  - Vpády nájedzdníků
  - Perská, římská, byzantská, arabské, turecké, ruské říče
  - Genocida v Turecku
- **historie**
  - 9. st. př. n. l. - stát Urartu, hora Ararat - přistání Noema
  - Jerevan založen 782 př. n l.
  - Připisována technologie zpracování železa
  - Arménština - nezávislá větev indoevropské rodny
  - 301 - První země světa s křesťanstvím státně
- **Liturgická hudba**
  - střet malo a předoasijských, evropských, severoafrických vlivů
  - monofonní (monodický) zpěv
  - hymny a zpěvy v knize Sharakan - přes 1100 zpěvů, obsah hymnáře se vyvíjel od 5. do 14. století, vývoje melodií pokračovaly až do 19.st
  - podle vzoru oktoechonu - rozdělené do 8 částí podle módů (různé hudební stupnice) - každý den jiný tón
  - notace v khaz - grafické značky, sloužící k notaci a interpretaci; neумы nad textem - stoupání a klesání melodie
  - postupem času se stal moc složitým a nečitelným a přestal se používat
  - nová arménská notace - Hamparsum Limonciyan
  - není v 5 linkovém typu, ale je dodána tónová výška + trvání, síla, výraz, ornamentace
  - "ty jsi má jediná naděje" (5. století)
  - Prodleva sboru (drží ležící tón - ison) a melizmatický zdobený zpěv sólisty (protopsaltés, responzoriální - kontrapozice sólista sbor)
  - "Na světlo trojice"
- **Lidová hudba**
  - snoubení křesťanství a západní hudby s arabským a

blízkovýchodním instrumentárem

- podle skalních maleb, zachycující rituální tance (kolové a válečné tance - dodnes) - často jen zpěv
- "Pomalý tanec mužů!"
- vykopávky - činely, píšťalky
- ústní tradice, něco málo v neumách
- 1. písně zemědělců a pastevců - každodenní příběhy - milostné, pracovní, pocity emigrantů (z cest), legendy, svatební, pohřby, ukolébavky
- "Volám tě, má lásko"
- 2. městský hudba (posledních 200 let) - vlastenecké písně, romance, humoresky
- 3. hrdinská epika, písně bardů - epický charakter, archaický ráz
- "Ne každý může porozumět mému písmu"- kombinace 2. a 3., jen inspirace folklérem, 8 duduků
- **Hudební nástroje**
  - Duduk
    - dvouplátkový nástroj
    - široký plátek s hrazdičkou
    - jemný zvuk
    - meruňkové dřevo
  - rechnika cirkulárního dechu
  - Shvi
    - rákosová píšťalka
    - vlaštovka
  - Zurna - turecká
  - Housle kamancha
    - vertikálně, perské
  - Santúr (předchůdce cimbálu)
  - Rámový buben
- **Dnešní aktualizace**
  - Aram Khachaturian
  - Djivan Gasparian
  - Titanic a Gladiátor